

FRANK SIERA

BALLADE VAN BODIE

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

De Nieuwe Toneelbibliotheek

Tekst #NR 633

© 2021, Frank Siera

BALLADE VAN BODIE

1.

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #633
© 2021, Frank Siera
Eerste druk 2021

isbn 978-94-6076-633-6
nur 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any way without written permission from the writer and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit

Mara Aronson
Connie Nijman
Ditte Pelgrom
Redacteur
Ricky Schouten

Typografie en basis lay-out

Connie Nijman
Printwerk
Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42 1097 ct Amsterdam

Ballade van Bodie is online te bestellen op:
www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

Leestip

De tekst voor vier personages is leesbaar als in elkaar schuivende verticale kolommen.

Zo geeft de bladspiegel

het pingpongen

der dialogen

of

wisselen

van personages

weer.

1.

oh
oh well hello there
goodmorning grasshopper
dat is een verrassing
ik heb nog niet eerder een sprinkhaan
zo op de houten planken van mijn veranda gezien
ha

ja
even wennen he
een ander levend wezen
voor mij ook hoor
ik zou niet weten wanneer de laatste keer was
dat ik iemand in de ogen keek
dat iemand mij hoorde praten
dat iemand zag dat mijn rechtermondhoek

wat lager hangt
dan mijn linker
maar dat dat ook betekent
dat ik beter zing
tenminste
vind ik
ha
het is lang geleden dat iemand dat heeft gehoord

ik zal je er niet mee lastigvallen
ja of je moet het heel graag willen
wat

je kijkt naar me
alsof je wil zeggen
shut your motherfucking mouth you crazy

cocksucker

nou mij heb je er niet mee hoor
ik heb wel ergere dingen gehoord
ik ben niet zo snel meer onder de indruk
jij ook niet heb ik de indruk

jij denkt if only you were a pretty grasshopper girl
 je hoeft niet zo teleurgesteld naar me te kijken
 ik weet ook heus wel dat ik de dag wat vaker zou
 kunnen beginnen
 met een verfrissende emmer water maar ja
 who cares
 ja
 jij
 nu
 weet je wij lijken op elkaar
 jij hebt een gepantserd lijf
 ik heb een dikke huid
 dat komt door die zanderige wind
 die hier al jaren mijn huid schuurt
 tijdens mijn dagelijkse rondje door de stad
 da's vast diezelfde wind waar jij dagelijks tegenin
 vliegt
 jij bent niet het type van met alle winden meewaaien
 denk ik
 wil je een kopje koffie
 ja niet dat ik denk dat je dat drinkt
 maar ik vind het zo onbeleefd je helemaal niks aan te
 bieden
 wil je op mijn schouder misschien
 dat praat wat makkelijker
 kijk zie je die lege huizen hiertegenover
 zie je die lange schaduwen die ze werpen op de
 grond
 ik weet dus bijna zeker
 dat ze ieder jaar langer worden
 hoe langer hier niemand woont
 hoe langer de schaduwen worden
 over een tijdje ligt heel Bodie in de schaduw
 oh sorry
 ik vergeet me helemaal voor te stellen
 Martin Gianettoni

aangenaam
ik ben de beheerder van Bodie
ooit woonden hier duizenden dromers
die schilderijtjes aan houten muren
nu wordt deze verzameling
alleen nog aangeraakt door de wind
en door mij
de bewoners zijn vertrokken
maar de bewaker dat ben ik
de caretaker van de stad
mooi woord toch
caretaker
ik vind het wel toepasselijk
I take care of this place
pleisters plakken vijanden verjagen
ik zorg dat de muren overeind blijven staan
en ik zorg dat de lege stad leeg blijft
ik bescherm Bodie voor boeven
voor vandalen en schimmige schoffies
ik zorg dat niemand anders
dan alleen ik alleen
in deze voormalige metropool beweegt
en jij dan nu
eventjes
met mij

spijkerden
houten planken

2.

weet je
jij bent een William
ja als jij je niet aan mij voorstelt
dan doe ik het zelf maar
je lijkt me een William
zoals je rondkijkt
je bent echt een William
deze plek is ook vernoemd naar een William
William Bodey wist je dat
een goudzoeker
hij kwam hier al in ik weet eigenlijk niet precies
hoe lang geleden
soms raak ik de tijd een beetje kwijt
is het honderd misschien tweehonderd jaar
in ieder geval lang geleden
ver voordat er andere mensen kwamen
om hier huizen te bouwen bewonen of verlaten
hij vond een wonder ondergronds
goud
ha
wat zou jij doen bij thuiskomst
zou je het vertellen of voor jezelf houden
William Bodey wond er geen doekjes om
in geuren en kleuren
it's a bonanza
a potential paradise
the perfect prospect of prosperity
da's toch gek ik vind dat gek
ik zou niet zomaar
mijn hart uitstorten bij anderen
ze zeggen niet voor niets
spreken is zilver
zwijgen is ja misschien voelde het
alsof hij een verjaardagscadeau kreeg

nog voordat hij jarig was
en het nog niet mocht uitpakken
ja dan dat snap ik wel ontplof je bijna
had ik laatst ook
van dat ontploffen
ik ben ook een ontdekker William
ik ontdek stiltes
weet je wat ik ontdekte
er bestaan drie vormen
de eerste is de stilte voor de storm
die herken je pas achteraf
met terugwerkende kracht
als de storm in volle gang stormt
of al voorbij is
de tweede is de stilte zonder storm
sommigen zouden zeggen
da's geen echte stilte
geen stilte zonder storm
geen duisternis zonder licht
geen leven zonder dood
de derde is de stilte na de storm
sommigen zouden zeggen
de stilste stilte
of de luidste
ha
het is maar hoe je het bekijkt
beluistert
weet je wat ik me dan eigenlijk afvraag
hoe lang duurt het voor een stilte na de storm
weer verandert in een stilte voor de storm
daar ben ik nog niet uit
misschien moet ik het eerst zelf horen
ik laat het je weten als ik het weet
weet je dat niemand weet hoe William Bodey

eruitzag
ik stel me hem voor

als een magere man
met roestbruine ogen
toen hij eindelijk
bepakt en bezakt
terugkeerde naar zijn ondergrondse wonder
werd hij overvallen
door de winter
een sneeuwstorm
ha
het kan hier flink sneeuwen ja
dat is waar
en onverwacht ook
sindsdien niks meer vernomen
van William Bodey
vermist
voor altijd
nog voor hij zijn cadeau kon uitpakken
de stad die hier later werd gebouwd
is nog naar hem vernoemd
maar hij heeft 'm zelf nooit gezien
als ik je verveel moet je het zeggen he
later is er nog een ceremonie georganiseerd
o laat hem rusten o laat hem de zon kussen
veel meer kon er niet vanaf
ze hadden het niet over
de mensen die hij samenbracht
de levens die hij liet kruisen
de dag die wij nu dankzij hem samen doorbrengen
daar zou het toch over moeten gaan
dan hadden ze beter niets georganiseerd
als je niet slaat
kun je de plank ook niet missen
ha
weet je wat William
misschien dat de echte William Bodey
door jouw grote roestbruine ogen

toch nog iets ziet van zijn stad

3.

na high roads en high hopes
na sterke paarden en sterke verhalen
arriveer ik eindelijk in het beloofde Bodie
en er is
niks
niemand
you gotta be kidding me
na dagen van doorbijten en doorzetten en dor gras
voor het vooruitzicht van veel en vol en voorspoed
vind ik
een vallei
niks van de beloofde bedrijvigheid
niks van a potential paradise of prosperity
er was hier toch goud in de grond gevonden of
de enige met het oog waarneembare beweging
komt van een voorbijstuijterende stepperoller
is dit dan
het beloofde Bodie
waar goud uit de kraan stroomt
en de kranen van goud zijn
waar je anderen tegenkomt
maar vooral jezelf
geen ziel te zien
zelfs geen kraan
de weg terug
langs high roads
en lost hopes
is niet zomaar te
of
jawel
één houwtjetouwtje tentje
in de verder open vlakte
van goudkoorts weinig te merken
hooikoorts misschien

plankenkoorts
er hangt stress in de lucht
maar geen gold rush
geen massale toestroom van gedreven gelukszoekers
de massale toestroom bestaat uit mij
en
de bewoner van dat tentje
wie dat dan ook mag zijn
en dan
de koude schrik
van metaal tegen mijn achterhoofd
hete adem in mijn nek
en een snerpende stem
whadda ya here for
you don't belong here
dit had ik aan zien komen
langzaam draai ik me om
de man tegenover me
houdt de loop van zijn geweer
op mijn voorhoofd gericht
ik kijk hem aan
verroer geen vin
hij knijpt zijn ogen samen
inspecteert mij van top tot teen
whadda ya here for
hij stelt de vraag dwingender en articuleert overdreven
alsof hij bang is dat ik hem door het rumoer niet kan verstaan
ik weet niet welk rumoer ik versta hem luid en duidelijk
zijn wenkbrauwen zijn aan elkaar gegroeid
tot één indrukwekkende wenk
die nu in een onbewogen frons
net als de loop van zijn geweer
op mij gericht is
I'll ask you
one
more

time
whadda ya here for
zijn stem galmt
er is weinig hier
dat geluid absorbeert
de voorbijstuiteerende stepperoller
houdt halt recht achter de wenkbrauw
het is hier warm maar het welkom niet
I'm gonna warn ya I won't ask again
waarom wil je dat weten vraag ik
er valt hier niks te halen zegt de wenkbrauw
I'm just surprised
for the love of God
whadda ya here for
het is even stil
dan rolt de wenkbrauw met zijn ogen
en mompelt binnensmonds
goddamnit I just asked again
try to keep just one fucking promise dumbass
well come on sir whatsyername quit yer silent skittles or skedaddle
pop yer corn what in God's name are ya here for
my name is Billy O'Hara zeg ik
en ik kom niet voor het goud
de stepperoller stuitert weer verder voorbij
ah screw it zucht de wenkbrauw
hij haalt diep adem
Bodie is een uitgebluste belofte
ik heb gezwraagd gezocht gezopen
maar het is een doodgeboren kindje
ik had beloofd rijk terug te keren
but I'm broke as a joke and it ain't funny
ik ben platzak en berooid
er valt hier niets te halen
zijn woorden galmen in de lege vallei
gewichtig en ingestudeerd
misschien bedoeld om iedere nieuwe nieuwkomer

elke geïnteresseerde goudzoeker af te schrikken
zodat het goud voor de wenkbrauw alleen is
ik kom niet voor het goud herhaal ik
de wenkbrauw heeft zijn geweer en zijn frons nog altijd op mij gericht
goed mompelt hij dan
'cause it ain't no gold you're gonna find here
deze grond is dood
dead as a doornail
en ik weet niet wat je van plan bent
maar ik zou niet te lang blijven
je sterft een eenzame dood
noem me een rat
maar ik verlaat dit zinkende schip
dit spookschip dat nooit gevaren heeft
ze zeiden nog
don't let your yearnings
get ahead of your earnings
well I guess I did
morgen ben ik weg
hij laat zijn geweer en zijn frons zakken
hij lijkt het te menen
ik was hier niet op voorbereid
ik
slik
droge keel
zand
door de wind
naar binnen gewaaid
denk ik
hoeveel heb je nodig
de wenkbrauw kijkt me aan
de stepperoller stopt met rollen
ik geef je geld zeg ik
hoeveel heb je nodig
ik snap het niet zegt de wenkbrauw
je had beloofd rijk terug te keren

en ik beloof je dat je pas terugkeert
als je gouden bergen hebt beklommen
wat wil je van me vraagt hij
wat is het addertje onder het gras
ik had je bijna tegen de grond geknald
onder dit gras is alleen goud zeg ik
hoeveel wil je om aan boord te blijven
we zullen zorgen dat dit spookschip wel vaart
en nu lust ik een borrel

4.

ik speel geen tweede viool
ik ben geen samenspeler
als ik aankom in het bruisende Bodie
is de symfonie van de stad
al van mijlenver te horen
ik heb met grof geld een plekje weten te bemachtigen
in een wagen achter een paard
gevuld met grofgebekt gezelschap
het vulgaire voorprogramma van de oorstrelende uitvoering
die ik straks in volle glorie mag beluisteren
ik word schaamteloos bekeken
door een echtpaar
een loensende vrouw
en een man met hagelwitte snor
de snor staart me aan
hij denkt vast she's sweet she's pretty and she's mine
ik denk I'm not sweet I'm not pretty I'm Rosa May
and you can fucking bet your sweet pretty ass
it'll take half a mine before anyone can say she's mine
ik ben het wel gewend
dat mannen denken te weten wie of wat of waarom ik ben
maar ik ben het nooit
de vrouw kijkt ook
maar anders
ze loenst
ja
dus het kan zijn dat ik haar kijkrichting verkeerd interpreteer
maar
toch
de blik van de vrouw druipt van haar ogen
naar haar blozende wangen
en blote hals
zo haar boezem in
wat doet zij met zo'n man

ik zou toch zweren dat
de snor neuriet
hij neuriet stoïcijns door de symfonie van de stad heen
vals en uit de maat
hij neuriet uit de maat en hij staart mateloos
gezellig is anders
maar ik kom hier niet voor de gezelligheid
I'm here to see the elephant
we komen allemaal voor de spreekwoordelijke olifant
zoals we dat hier noemen
het waarmaken van de hoge verwachtingen
het vinden van goud en gloednieuw leven en goed vermaak en
gelijkgestemden
net op het moment dat het concert van de stad aanzwelt
en de loens en de snor in de wagen nog steeds naar me staren
ze denken vast dat mijn ogen niet werken en ik het niet doorheb
van de vrouw pik ik het beter misschien omdat ik nog steeds niet
zeker weet of
maar van de man word ik pijnlijk met zijn opzichtige snor
net op dat moment
besluit ik mijn bek open te trekken
better take a good fucking look 'cause next time you're gonna pay
to see this face again
en dan
barst de symfonie van Bodie los
de houtblazers in de saloons
de lippen aan het mondstuk
naar adem happend tussen de bedrijven door
het getrompetter van de kinderen
van zacht en subtiel in het klaslokaal
tot hoog en luid boven op Bodie Bluff
het slagwerk van de mijnwerkers
hak en hijs en hijg en hap naar adem
hak en hijs en hijg en hap naar adem
hak en hijs en hijg en hap en
de strijkers van red light district

van pizzicato langs vibrato en glissando naar crescendo
ik heb mijn partij voor deze sectie geleerd
ik ben voorbereid
ik zal af en toe
voor de vorm
opgaan in het samenspel
maar ik ben geen samenspeler
ik zal vooral soleren
in this city's symphony
we zien de olifant
de loens en de snor zien de olifant ook
hoewel ik toch zou zweren dat de loens eerder
tot ziens
zegt de snor
tot ziens zeg ik
en ik meen het

5.

ik wil mezelf geen weldoener noemen
maar ik houd ze wel van de straat
die opgeschoten mijnwerkertjes
met hun opgekropte frustratietjes
en volgepropte broekzakjes
meestal net iets minder volgepropt
als ze mijn zaak weer verlaten
the best gambling emporium in California
de Vingt-et-un
ze verliezen hun geld
maar herwinnen hun levenslust
met dank aan moi
niemand hier in Bodie kent mijn echte naam
ze noemen me Madame Moustache
of het nu komt door die paar haren op mijn bovenlip
of doordat ze niet gewend zijn
dat een vrouw beter is in bepaalde zaken
dan mannen
en ze haar typisch mannelijke kenmerken toebedelen
om dat ongemak te verzachten
je ne sais pas
maar ik vind het niet erg
ik speel een rol
zoals we allemaal rollen spelen in het leven
het leven is een spel
ja dat lijkt een citaat van een beroemde toneelschrijver
onderschat me niet ik ken mijn klassiekers
maar ik bedoel geen toneelspel
ik bedoel een kansspel
het leven is een kansspel
laat ik nu toevallig net iets beter zijn
in het spelen van een kansspel
dan andere spelers
ik houd de touwtjes zelf in handen

ik heb mijn eigen zaak
ik speel mijn eigen spel
en mijn rol
la dame de coeur
hartenvrouw Madame Moustache
verliezen van Madame Moustache vindt men een eer
ik trakteer op champagne en klop ze op de schouder
kop op volgende keer beter
niemand weet hoe ik echt heet
de laatste die mijn echte naam wist
zal niet zo snel meer een kaartje leggen

7.

na het overtuigen
van één grote opgetrokken wenkbrauw
vertrekt hij niet naar groener gras
of naar betere beloftes
hij blijft zwoegen en zoeken
naar de gouden bergen van Bodie
dagen gaan voorbij
de moed zakt diep
in zijn diepe cowboylaarzen
ik zet mijn tentje op naast de zijne
ik zorg dat hij de moed
en de hoop
en zijn frons
niet nog verder laat zakken
met een welverdiende borrel
aan het einde van weer een zware zomerdag
iedere avond
bij een klein vuurtje
knik ik de wenkbrauw bemoedigend toe
here's to the day
we will be regarded as pioniers
en dan
als op de zoveelste zomerdag
niet alleen een pikhouweel
maar ook de laatste hoop de bodem in wordt geslagen
ontdekt de wenkbrauw onder zijn eigen gras
een glimmende goudader
het langverwachte startschot
van de zegetocht
de welvaart
van Bodie
de belofte ingelost
gul en ruimschoots
de kraan opengedraaid

nieuws verspreidt zich snel
mensen verspreiden zich snel
zoveel zoekende zielen
komen de belofte beleven
komen om de olifant te zien
weken gaan voorbij
eenlingen blijven komen
tenten worden panden
claims worden mijnen
mijnen worden companies
eenlingen worden koppels
koppels worden gezinnen
wagens vol gezinnen dag na dag
panden worden huizen en scholen
en ballrooms en bordelen en saloons
gezinnen worden families
families worden kuddes
kuddes van goudzoekers
ik kom niet voor het goud
maar het goud komt wel naar mij
het rolt door mijn handen
ik claim grond en verkoop het weer
transacties en symbolische bedragen
ik leen geld uit aan wie het nodig heeft
ik geef geld en wijze raad
men noemt me kameraad en de redder van de stad
the foster father of Bodie
er wordt gezegd dat Bodie Billy zou moeten heten
maanden gaan voorbij
en ik heb mijn vaste plek
temidden van de kudde
in de saloon
aan de ronde tafel linksachter
met een borrel voor mijn neus
voor het naar binnen waaiende zand
en mijn blik op de zielen

die aan de bar hun achtste bottled courage achterover slaan
die al sjansend hun kansen bij de ander verdansen
die al klagend hun partner tegen zich in het harnas jagen
die solo de saloon betraden maar samen vertrekken of andersom
die af en toe hun blik op mij laten vallen
hun hoed optillen
vriendelijk knikken
howdy Billy
en weer doorgaan met hun dagelijkse drukte
ik drink mijn borrel
here's to this day

8.

this trail it leads the way
from night into the day
from meadows into sand
when I ride into this no man's land
this horse it takes me 'round
from the heavens to the ground
from beginnings 'till the end
when I ride into this no man's land

jij zingt zeker niet William
je lijkt me geen zanger
ik heb genoeg aan mezelf hoor
het zijn toch vaak de anderen
die je van de wijs brengen
dat zul jij wel herkennen
maar het enige dat ik hier wel mis
is een tweede stem
dat er iemand meezingt
als ik zing
een andere melodie
die de eerste mooier maakt
dat iets mooier wordt
niet door er precies hetzelfde
maar juist iets dat verschilt
dat mis ik
ik luister uiteindelijk toch alleen maar
naar mijn eigen eentonige gezeik
dat geluid
ik hoor het weer hoor jij het ook

als ik zo naar je kijk

aan toe te voegen

9.

ik heb mijn plek gevonden
in de strijkerssectie van Bodie
de wijk Angels' Roost
aan Virgin Alley en Maiden Lane
precies geen toepasselijke namen
voor de partijen die hier worden gespeeld
door de hardwerkende hoeren
de hongerige mijnwerkers
de opiumbedwelmdde dromers
de machtige madams
de symfonie van Bodie klinkt luider dan ooit tevoren
ik soleer
en ontvang staande ovaties
het publiek staat in de rij
het schijnt
dat mijn mannen voor meer komen
dan alleen wat er tussen mijn benen zit
blijkbaar zitten ze niet alleen verlegen om een goede beurt
maar ook om een praatje
een mompel en een knikje
en een vriendelijk goh wat erg
wat een heftig verhaal joh
het leven hier is ook niet makkelijk he
ik hoop dat je rustig slaapt vannacht
kom maar snel weer langs
het zal me werkelijk waar worst wezen
of de gemiddelde man in Bodie
rustig slaapt
maar ik wil dat ze blijven komen
ik ben niet de sweet talking sweetheart die de mannen denken dat ik
ben
maar ik wil best naast mijn ingestudeerde soleren wat
improviseren
als dat de rekeningen betaalt

onderdeel van de symfonie van deze stad
is het chronische gelul van de mannen
Rosa May is a sad sad soul
ze heeft iets meegemaakt in haar jeugd
ze is iets tekortgekomen
ze is zoals ze nu is omdat ze vroeger anders was
Rosa May heeft er zelf nog meer behoefte aan dan wij
ze probeert nu een gat op te vullen
een gat van gemis en gebrek en gebroken
Rosa May is één groot gat
letterlijk en figuurlijk
poor thing
I'm no fucking poor thing
I fuck the coins right outta your pocket
ik ben het allemaal niet
als ik al een gat ben
dan is dat vooral omdat een gat iets anders niet is
dat is de definitie van een gat
ik ben vooral alles wat ze denken dat ik ben niet
er wordt over mij gezegd
the hooker with a heart of gold
wat een zoetsappige load of bullshit
het is alsof ze zeggen
the two don't go together
een hoer met een hart van goud
moet een unieke hoer zijn
ik ben alleen een unieke hoer omdat ik goed werk aflever
dat ik daar af en toe wat bij klets is alleen maar
omdat dat blijkbaar een goed businessmodel is
dat zegt niets over mijn hart
prijs me om mijn talenten
ik heb een kut van staal
ik heb tieten van pudding
ik heb benen van rubber
ik heb munten van goud
maar mijn hart is van spierweefsel

10.

bij ieder glas champagne
en iedere schouderklop
verzuchten mijn half gecharmeerde half teleurgestelde
tegenstanders
hoe dan
hoe komt u zo handig Madame
hoe bent u zo goed geworden in een kansspel
waarom speelt u maar één spel Madame
waarom deze obsessie met eenentwintigen Madame

Moustache
how 'bout another game
how 'bout twisting the tiger's tail
faro
of high dice
of chuck-a-luck
niet dat we het zat zijn hoor
door u willen we wel besodemieterd worden
we zijn gewoon nieuwsgierig
maar dan kennen ze mij nog niet
ik besodemieter niemand
ik verlies gewoon niet meer
ik krijg nooit meer ongeluk
ik doe niet meer aan
bad luck of misfortune
la malchance
ik speel mijn eigen spel
mijn zaak heet Vingt-et-un
ik speel eenentwintig
en ik leg eenentwintig
de laatste die mij besodemieterde
die heeft dat geweten
die had geen geweten en heeft dat geweten
die zal niet zo snel meer een kaartje leggen

11.

mijn businessmodel
de toegift na het spelen
het geïnteresseerde praatje
zorgt voor vaste klanten
sommige mannen komen dagelijks langs
zoals de stoïcijnse snor
de stoïcijnse man met de hagelwitte snor
komt iedere dag
nog altijd vals en uit de maat neuriënd
mijn kamer op de bovenverdieping binnen wandelen
het raam open
met een wit gordijn
dat in de wind wappert
als een vredesvlag
eerst strijk ik wat plichtmatig over zijn snaar
ik strijk en ik strijk
en hij zegt je bent zo lief
en ik denk dat ben ik niet
en ik strijk en ik strijk
en hij zegt je bent zo anders
en ik denk dat ben ik niet
en ik strijk en ik strijk
en hij zegt je bent ook dol op mij
en ik word witheet
want dat ben ik niet
en ik strijk en ik strijk
en ik strijk en ik strijk
tot
zijn snaar springt
en dan
de toegift
het praten
gezelschap bieden
ik doe waar ik goed in ben

ik knik wat en ik tokkel wat
ik mompel instemmend
ik vraag wat hier en daar
hij denkt dat ik geïnteresseerd ben
ik doe gewoon alsof

12.

mijn rotsvaste plek
temidden van de kudde
in de saloon
de ronde tafel linksachter
borrel voor mijn neus
howdy Billy
hoed af
de mijnwerker aan wie ik deze week
een smak geld gaf
good day sir
de onderwijzeres van de nieuwe school
voor wie ik krijt en boekjes kocht
good morning Billy
de violiste wiens viool vierkant werd vertrapt
toen ze vorige week speelde tijdens de dansavond
maar dankzij mijn donatie
weer speelt op strakgespannen snaren
how you doing today mister O'Hara
de hoed weer op
en het leven weer verder
dit is hoe ik het graag zie
rotsvast in het oog van de storm

13.

en de volgende dag
na het spelen
vertelt de snor over thuis
ik ben niet geïnteresseerd maar ik doe natuurlijk alsof
hij vertelt over zijn vrouw
de loens
ik heb haar sinds de aankomst niet meer gezien
ik ben benieuwd of ze
hij vertelt en ik vraag
ik vraag en de snor vertelt
over de grappen die ze maakt
over de stappen die ze zet
over de klappen die ze vangt
over haar boezem en haar hals en haar wangen en haar ogen
ik vraag door en hij vertelt verder en ik vraag door
en hij
tot morgen
ja
oké
tot morgen

14.

het gaat ze niks aan
maar ze zouden raar staan te kijken
die opgeschoten mijnwerkertjes
als ze wisten
dat Vingt-et-un staat
voor de eenentwintig koeien die ik bezat
op de ranch
waar ik woonde
voor ik in Bodie deze zaak opende
de ranch
waar wij woonden
de man met de sterke armen
en ik
we woonden op een afgelegen ranch
ver van de bewoonde wereld
in the middle of nowhere
je kon er een geweer afschieten
het enige waar de man met de sterke armen en ik
ons mee bezighielden
was de kudde voor de ranch
van eenentwintig koeien
en elkaar
ik had nog nooit een man met zulke sterke armen ontmoet
ik had nog nooit een man toegelaten
tot mijn ranch
elke zoveel weken passeerde er een cowboy
meestal lone riders op doortocht
geen kwaad in de zin
maar soms
vertrouwden we het niet
een blik in de ogen of een kramp in de vingers
kon al genoeg zijn
om de greep om de kolf van onze geweren te verstevigen
iedere ochtend telde ik een twee drie vier vijf zes

negentien twintig eenentwintig koeien
en iedere avond telde de man met de sterke armen
de eenentwintig koeien
een geruststellende gewoonte
you can't be too careful these days
en gelijk had hij
zo ging het maandenlang
op onze ranch
de eenentwintig koeien
de man met de sterke armen
en ik
never change a winning team
de man met de sterke armen
kende mijn zwakke plekken
wat een zwak had ik voor die man
one morning
er hing nog wat ochtendnevel
telde ik de kudde voor de ranch
een twee drie vier vijf zes zeven acht negen tien elf twaalf
dertien veertien vijftien zestien zeventien achttien
achttien
achttien
net wakker nog één keer goed tellen
een twee drie vier vijf zes zeven acht negen tien elf twaalf
dertien veertien vijftien
zestien
zeventien
achttien
well I'll be damned
klaarwakker nu
het zal toch niet zo zijn dat
als er dooien moeten vallen moeten er dooien vallen
maar die koeien komen terug
ik rende naar binnen
we moesten
nu

een plan
samen
het huis
leeg
de ranch
leeg
the middle of nowhere
leeg
en de man
nowhere to be found
elke schreeuw
onbeantwoord
zelfs een echo liet het afweten
putain de merde
een ochtendmist hing nog over het land
maar ik zag het opeens heel helder
je kon er een geweer afschieten
en dat is goddamnit precies wat ik van plan was
he's going to wish he'd never met me
de man met de sterke armen
mag dan nog zulke sterke armen hebben
hier komt hij niet mee weg
ik sprong op mijn paard
en ben gaan rijden
in zijn voetsporen
de ochtendmist hing nu
dicht en zwaar
over de afgelopen maanden
maar het pad voor mijn neus
was duidelijk
en uitgestippeld
met drie koeien
kon hij niet ver zijn
en inderdaad
daar
op een open plek

in het bos
drie koeien
een paard
en de man met de sterke armen
samen sta je sterk
maar alleen kun je niet belazerd worden
het gaat ze niks aan wat er precies is gebeurd
maar wat ik wel kan zeggen
is dat ik weer eenentwintig koeien had
en de man met de sterke armen niet zo snel meer een kaartje
zal leggen

15.

hoe is het thuis
is ze lief voor je
is ze grappig
volgens mij is ze grappig
wat zegt ze 's ochtends
als je wakker wordt
de snor
antwoordt niet vandaag
hij neuriet niet
hij glimlacht niet
de stoïcijnse snor is stoïcijnser dan ooit tevoren
je ziet er moe uit joh
neem je af en toe ook je rust
geeft ze je een nachtzoen voor het slapen
hoe voelen haar lippen als ze je kust
ik doe natuurlijk wel alsof
maar
het is niet de bedoeling dat hij niet antwoordt
op tijd naar bed en 's middags een dutje
da's belangrijk hoor
en hier langs blijven komen he
da's ook ontspanning
en ik glimlach
maar hij glimlacht niet terug
hij kijkt me strak en stil en stoïcijns aan
zijn hagelwitte snor demonstratief onder zijn lege ogen
met slechts de weerspiegeling
van het witte gordijn
dat nu zelfs gestopt is met in de wind wapperen
wat is haar lievelingskleur
ik probeer het tempo weer op te zwepen
wat is haar geluksgetal
houdt ze van mashed potatoes
of roasted chicken

of cinnamon rolls
waar droomt ze van
vertelt ze jou waar ze 's nachts van
een rochel
een slik
een hap naar adem
de toegift hapert
alweer
o nee he
niet nog één
het zal me toch niet gebeuren dat ook hij
hij schraapt zijn keel
spuugt spetters bloed op zijn hagelwitte snor
op mijn hagelwitte gordijn
op mijn bijna hagelwitte matras
staat op
wankelt
en valt om
het is de zoveelste deze week
die bijna het loodje legt
ik weet niet waaraan
maar het doet mijn zaken geen goed
de snor ademt nog
maar geen vriendelijk goh wat erg
geen glimlach of begripvolle blik
geen geïnteresseerde vraag
die hier nog een noot uit krijgt
er staat geen rij
er is geen publiek
de symfonie klinkt niet
op deze manier kan ik geen bedrijf runnen

16.

het leven is een kansspel
maar dat betekent niet
dat je het spel niet naar je eigen hand kunt zetten
ik verlies niet meer
ik vertrok naar Bodie
om mijn eigen spel te spelen
om mijn kansen aan te scherpen
om de risico's uit te sluiten en het gevaar buiten de deur
om mijn eigen voorwaarden te creëren
om de touwtjes die ik al in handen had nog strakker
met een koffer vol kansen
en wat extra voorzorgsmaatregelen voor de zekerheid
Bodie
de grootste slijpsteen van het land
met tegenstanders om mijn kansen in te schatten
je hebt het ondergemiddelde nodig
om het bovengemiddelde te herkennen
je stijgt nergens bovenuit
als er niks is om bovenuit te stijgen
je bent nergens goed in
als er niemand slecht is
mijn eigen zaak
de Vingt-et-un
the talk of the town
na een potje eenentwintigen tegen la dame de coeur
een illusie en flink wat duiten armer
maar een ervaring rijker
een schouderklop
een glas champagne
kop op volgende keer beter
ze denken dat ik valsspeel
en dat ze me ooit ontmaskeren
maar dan kennen ze mij nog niet
ik slijp en grijp mijn kansen

altijd fair en toujours gracieuse
geen vals spel of valse noot
nooit doorgestoken kaart
maar onoverwinnelijk
en onverslaanbaar
met een koffer vol kansen en kaarten
en voorzorgsmaatregelen

17.

de symfonie van de stad komt
kreunend
hoestend
piepend
tot stilstand
mijnwerker na mijnwerker
staat op
wankelt
en valt om
de slagwerksectie van Bodie
valt één voor één
ten prooi
aan een onzichtbare kwaal
een ongrijpbare siddering
die alleen mijnende mannen lijkt te overvallen
van goudmijn tot brandhaard
als alle mannen omvallen
valt er geen rooie cent te verdienen
ik open mijn huis
voor de enige manier
om op dit moment
nog wat bij te klussen
een nieuw businessmodel
het spelen van een nieuwe partij
ziekenverzorger
de mijn leeg
de bedden vol
beneden in mijn huis
met onrustig woelende koortsdromende slapelozen
mijn vaste klant de snor is ook nu weer van de partij
hij ademt en neuriet nog steeds
zwaar en luid en vals en uit de maat
het raam met de witte niet meer wapperende vredesvlag
gesloten

de vrede voorbij
de strijd tegen de siddering begonnen
ik probeer te redden wat er te redden valt
ik dep voorhoofden droog
en bevochtig droge lippen
ik voer eten
en gesprekken
je bent zo lief zuchten de zieke mannen
je bent te goed voor deze wereld
ik word witheet
I'm not your motherfucking mother
maar hier
soep
het is een komen en gaan
van zij die gaan en zij die komen
en ik zou niet zeggen dat ik plezier beleef
aan iedere nieuwe zieke
maar het levert wel geld op
de één z'n dood

18.

misschien
is dat geluid toch regen
ja het is regen
het regent
wat denk jij
ik weet het zeker
ik weet het bijna zeker

19.

mijn rotsvaste plek
temidden van de kudde
in het oog van de storm
in de saloon
ronde tafel linksachter
met een borrel voor mijn neus
howdy Billy
hoed af
een frons
de wenkbrauw
howdy partner
ik kom gedag zeggen
I kept my promise
ik ga terugkeren
rijk
zijn frons nog fermer
als hij ziet dat ik schrik
ik drink mijn borrel
come on Billy
Bodie is een plek van komen en gaan
en het kan je niet ontgaan zijn
tegenwoordig vooral een plek van gaan
de kuddes laten alles vallen en vertrekken
je had gelijk
er viel genoeg te halen
the day has come
maar nu is alles gehaald
Bodie is leeg
ik ben rijk
bedankt
geen dank antwoord ik
wat doe jij vraagt de wenkbrauw met een frons
ik ga nergens heen
de wenkbrauw blijft me aankijken

hij wil iets vragen
hij treuzelt
ask away zeg ik
why Billy
waarom deed je dat toen
waarom gaf je me geld
ik heb gezocht en gezwoegd
maar als je niet voor het goud kwam
kan ik niet bedenken
waar dan wel voor
whadda ya here for
het valt me op dat de kreukels in zijn gezicht zijn vermenigvuldigd sinds
die eerste keer dat ik hem in een leeg Bodie ontmoette
de tijd lijkt stil te staan in het oog van de storm maar niets is minder
waar
ik dwaal af en zeg niks
de wenkbrauw haakt af en zegt
oh well
bedankt Billy
goodbye
I wish you well
hij laat de moed zakken
hij laat zijn frons zakken
hij lijkt het te menen
alweer
hoed op
en de wenkbrauw draait zich om
zand
in mijn keel
mijn borrel
leeg
ik slik
ik weet niet
wat ik anders moet dan
don't
zeg ik

en ik richt mijn pistool op de wenkbrauw
hij hoort de klik van het pistool
en draait zich weer om
het is stil in de saloon
er hangt stress in de lucht
ik kwam niet voor het goud
ik kwam niet voor het schip
ik kwam voor de ratten op het schip
de wenkbrauw luistert
ik laat mijn pistool zakken
en weet niet
wat ik anders moet
dan vertellen
ik vertel over het feest
ik runde een restaurant met mijn vrouw
al ver voor Bodie vonden wij de gouden bergen
avond aan avond ontvingen we een menigte mensen
borden vol voedsel glazen vol drank harten vol verwachting
en hoofden vol spanning
in afwachting van het feest
het feest dat mijn vrouw en ik organiseerden
het feest ter ere van de afschaffing van de slavernij
de weken voorafgaand
waren we meer samen dan ooit
zelden zoveel ruzie gemaakt
maar zelden zoveel van elkaar gehouden
met de tongen op het hart
met de harten op de juiste plek
met de ogen op dezelfde horizon
het feest moest een feest worden om nooit te vergeten
om voor eens en voor altijd
te laten zien
wij zijn vrij en onafhankelijk
en we zullen altijd vrij en onafhankelijk zijn
niet alleen wij waren gespannen
de spanning was om te snijden

in onze buurt en in het hele land
feestvreugde werd doorgaans beantwoord
met rellen en klappen en
who the hell do you think you are
next time you throw one of your pathetic parties
we're gonna tear this fucking place down
you bunch of motherfucking en dan stop ik even met vertellen
ik slik
en vertel verder
ik vertel over hoe het feest ons werd afgeraden
en over hoe het er toch kwam
juist daarom
hoe luider het protest
hoe sterker de weerstand
hoe groter de tegenpartij
hoe meer mijn vrouw en ik voelden
we hebben ze niet nodig
we doen het toch en we doen het zelf
hoe harder ze roepen
hoe meer ze ons bevestigen
het feest kwam er
en een feest was het
het oog van de storm
ik vertel over de oesters van de oostkust
de borrels en de sigaren en het fraaie publiek dat er kwam
de bonte collectie aan welbespraakte welgemutste feestgangers
ik vertel over de moeite die iedereen had gedaan
de sjeke kostuums en geschoren baarden
ik vertel over de banjo's en de close harmony en de call-and-response
ik vertel hoe mijn vrouw en ik toekeken
trots sterk strijdbaar en tevreden
niemand nodig behalve elkaar
ik vertel hoe de tijd stilstond in het oog van de storm
en hoe het voor altijd had mogen duren
en
dan

zou ik moeten stoppen met vertellen
maar
ik vertel verder
over hoe
uiteraard
de laatste noten klonken
de laatste dansen zwierden
de laatste kussen kusten
en hoe het even voelde
toen de laatste gasten vertrokken
alsof ook onze vrijheid vertrok
maar hoe ik mezelf vermande
wat wil je nou nog meer
morgen weer een dag
maar terwijl mijn vrouw en ik
de laatste gasten uitzwaaiden
zakte zij ineens
ineens
haar keel vol zand
een hese hoest
de longen
uit haar lijf
the old man's friend zeggen ze
mijn vrouw was nog geen old man
en friendly was het zeker niet
nog zoveel ruzies te maken
nog zoveel feesten te vieren
nog zoveel kussen te kussen
maar ze liet de moed zakken
en ze lieten haar
nog geen week na het feest
de grond in zakken
en ik herinner me
als de dag van gister
hoe iedereen naar me keek
de feestgangers en de tegenstanders

met zo'n blik van
ach Billy
opeens
leek met haar vertrek
ook mijn onafhankelijkheid
ik word er nog steeds
ik kan
de tijd had stil moeten staan
het feest had voor altijd moeten duren
de laatste gasten hadden nooit moeten vertrekken
ik vertel hoe ik het restaurant verkocht
en vertrok
naar Bodie
en dan pas
veel te laat
stop ik
met vertellen
de wenkbrauw fronst niet meer
zijn wenkbrauw staat anders dan anders
zachter
minder opgetrokken
en dan zie ik
dat iedereen in de saloon
mijn kant op kijkt
met diezelfde blik
ach Billy
fuck
ik weet niet
of de storm in de saloon is gaan liggen
of dat ik me niet meer in het oog bevind
maar die sukkels met hun blikken
gaan opeens aan mijn tafel zitten
mijn lege ronde tafel
good heavens Billy I had no clue
you've really been through the mill Bill
what a story Billy come gimme a hug

I'll make you a fine son-of-a-gun stew Billy
als mijn keel niet vol met zand
dan had ik nu
een klap op tafel
en
ik kwam hier niet voor een hug of een son-of-a-gun stew
ik heb nooit voor iemand anders dan mijn vrouw geleefd
ik heb nooit voor iemand anders dan mezelf gewerkt
ik ben geboren als een vrij man op mezelf en alleen
ik zal sterven als een vrij man op mezelf en alleen
ik heb niks nodig ik wil niks nodig hebben
ik hoef je pity pie niet ik wil geen geld
ik heb dit verhaal nooit verteld
ik heb jullie niet nodig
ik heb jullie nodig
om te voelen
dat ik temidden van een kudde
nog steeds niemand nodig heb
dus ik wil
dat jullie
er
gewoon
zijn
maar ik zeg het niet
en nu
zit ik hier
aan mijn volle ronde tafel
met een lege borrel voor mijn neus
en een keel vol zand

21.

nieuwe kaarten op tafel
een schouderklop
nieuw potje
een glas champagne
nieuwe inzet
kop op
nieuwe tegenstanders
volgende keer beter
nieuwe ronde nieuwe kansen
maar ze maken geen schijn van kans
dat weten ze
dat is juist de lol
gepassioneerd je best doen
genadeloos verliezen
en dan gefascineerd je champagne achteroverslaan
er zijn weinig gezichten uit Bodie
die ik niet met een wonderlijke mengelmoes
van nieuwsgierigheid teleurstelling en bewondering
aan mijn tafel heb zien zitten
nieuw potje
nieuwe tegenstander
ik schud de kaarten
Eleanor
dat
wat
wie
c'est pas vrai
pardon
zeg ik
ik kijk op
en
putain
inderdaad
nieuw potje

oude tegenstander
de man
met de sterke armen
maar dan
nu
met één sterke arm
de man met één sterke rechterarm
kijkt me strak aan
met een lach
en een wonderlijke mengelmoes
van nieuwsgierigheid en bewondering
Eleanor
Eleanor Dumont
zegt hij
Madame zeg ik
Madame Moustache voor jou
Madame Moustache
hij lacht
potje
de man met één sterke arm
vraagt het met iets te veel vanzelfsprekendheid
iets te veel zelfverzekerdheid
iets te veel jovialiteit naar mijn smaak
ik voel de ogen
van iedereen in mijn zaak
naar ons loeren
misschien zijn het er wel eenentwintig
als je dat luie linkeroog van die halfblinde aan de bar
meerekent
de ogen van de man met één sterke arm kijken me
vragend aan
ik zou niet eens weten hoe hij met maar één arm het spel
speelt
maar dat is zijn zorg
bien
que le jeu commence

de man legt met zijn sterke rechterarm
een stapel bankbiljetten op tafel
hoger dan mijn stapel kaarten
de hele zaak met eenentwintig ogen
inclusief dat luie linkeroog van die halfblinde
houdt de adem in en knippert niet één keer
you won't beat me at my own game
ik heb niks te verliezen
want ik ga niet verliezen
ik leg een minstens even hoge stapel op tafel
en deel de kaarten
twee voor hem één open één gesloten
twee voor mij één open één gesloten
zijn open kaart
een koning
vier punten
hij pakt behendig
met zijn gesloten kaart in zijn ene hand
een extra stapel bankbiljetten
hij verdubbelt zijn inzet
en lacht
en opent zijn gesloten kaart
een boer
zes punten in totaal
mijn open kaart
een tien
ik verdriedubbel mijn inzet
en open mijn gesloten kaart
een vier
veertien punten in totaal
ik deel hem een extra kaart
een zeven
ik een twee
hij een vijf
ik een aas
niemand past

ik sta nu op zeventien punten
hij op achttien
gevaarlijk dichtbij de top
gevaarlijk dichtbij de afgrond
zijn ene sterke arm graait nog een keer naast zich
en zet nu de hele zak met geld op tafel
alles op het spel
zegt hij
ik zwijg
fils de pute
hoe gaat het met je Eleanor
wat een verrassing je weer te zien
rumor has it dat jij hier alle hoofden op hol brengt
je hebt de touwtjes stevig in handen hier
je eigen zaak je eigen spel zelfs je eigen crowd
maar het blijft natuurlijk een kansspel
hoe stevig je touwtjes ook zijn
en jouw kansspel is geen vals spel
daar ben je te eerlijk voor Eleanor ik ken je
ik zwijg
hij denkt mij te kennen
maar ik laat me niet kennen
hij kent mijn reputatie nog niet
Madame Moustache de onoverwinnelijke
ik ken mezelf beter dan wie dan ook
ik ken het spel beter dan wie dan ook
ik zet mijn volledige bank in
ik heb niets te vrezen
hij heeft nog precies drie punten nodig
de enige kaart
die het dus niet mag zijn
is de kaart van drie punten
la dame de coeur
ik vrees niet
ik verlies niet
ik kijk hem aan

ik voel niets
eenentwintig ogen kijken me aan
de man met één sterke arm lacht
ik heb de touwtjes in handen
en de laatste kaart
de doodsteek
of de winst
ik kijk de zaak rond
de wonderlijke mengelmoes van
nieuwsgierigheid en bewondering
en dan de lach
van de man met de sterke rechterarm
ik lach terug
ik draai de kaart niet om
ik stop de kaart in mijn zak
en sta op
ik pak mijn koffer vol kansen
en voorzorgsmaatregelen
en lach nog één keer
naar het gezicht
van de man met de sterke rechterarm
die nu voor het eerst sinds hij tegenover me zit
niet meer lacht
wat is dit waarom speel je niet verder

22.

haven't ya heard it's scaring me to death
ik sta buiten bij te komen
van het komen en gaan
van zoveel zieke mannen
en ik hoor
twee vrouwen
verderop
I don't wanna kick up a row but it's crazy
she's as sick as a horse
ik spits mijn oren
it only happened just now
ze zeggen dat ze gister omviel
ze siddert net als de rest
de eerste vrouw die ten prooi valt aan de siddering
I'm downright funkified women ain't safe no more
het schijnt dat ze naar Rosa May wordt gebracht
haar man de snor ligt er al
de loens die leeft niet lang meer zeggen ze
het is stil
of in ieder geval
ik hoor niets meer
ik weet niet
of het kan
het is misschien gek
maar
ik vraag me opeens af
of je kunt soleren
en samenspelen tegelijk

23.

kijk vanaf hier zie je het landschap het best
Mono County
ironische naam vind je niet
voor een landschap
waar ooit zoveel eenlingen samenkwamen
als je het enige paard bent
ben je al gauw het beste paard van stal
maar een volle stal steigert hinnikt briest
bijzonder uitzicht toch
of wacht
ha
jij kent dit natuurlijk al lang
van je tochtjes door de lucht
toch anders toch zo via andermans ogen
is het misschien die echo
of wordt de stilte steeds luider
ik kan mezelf bijna niet horen denken

24.

ik wist dat dit moment ging komen
toch schrik ik als ze binnenkomt
de loens
de eerste vrouw
ze siddert hetzelfde als de anderen
en toch
is het anders
ze ligt naast haar man
maar de snor is te zwak om haar nog te zien
ik zit naast haar bed
ze siddert van haar boezem tot haar ogen
van haar navel tot haar tenen
ik geef water
en bemoedigende knikjes
en hoopgevende woorden
en een knipoog en een stevige blik
je kan dit je kan dit we kunnen dit
en ik weet niet of het kan
maar ik zou toch zweren dat
ze kijkt me aan
zegt zachtjes
ik heb veel over je gehoord
mijn man vertelde vaak over je
ik herken je
je bent net als ik
wij zijn uit hetzelfde hout gesneden
jij bent een solist
wij zijn solisten
ik ben blij dat ik niet de enige ben
ik knik
dankjewel
zegt ze
en dan
sluit ze haar ogen

25.

sorry dat ik zo schreeuw
maar dat geluid
het zwelt maar aan
steeds dichterbij
een gebrom
een geregen zonder regen
een ondefinieerbare vloedgolf aan geluid
there's a gullywasher comin' up
ik dacht altijd dat de apocalyps onverwacht zou

komen

dat we ons er niet op zouden kunnen voorbereiden
maar nu hoor ik 'm toch al van mijlenver

aankomen

daar gaan we William ben je er klaar voor
nee

wacht

misschien

toch tussen mijn oren

het is niets

er is niets

of

holy crimany what in tarnation is this ambush

kun je me nog horen William waar ben je

de vloedgolf een zonsverduistering een

allesverwoestende tornado

een storm zonder windstil oog

of eerder ontelbaar veel kleine oogjes

miljarden kleine klapperende vleugels

dat oorverdovende geruis overstemt alles

26.

en dan zegt de wenkbrauw nog een keer
goodbye Billy I wish you well
hij lijkt het te menen
en vertrekt

miljarden sprinkhanen
waar trekken ze heen denk je

en ik trek me terug
zij sluit haar ogen
ik hap naar adem
en de zware adem
van de snor
stokt
en stopt
hij staart naar me
dof en levenloos
zonder iets van mij te denken
dat ik niet ben
en ik voel
een siddering
een rochel
een slik
een hap naar adem
een lege partituur
waarom speel je niet verder
ik lach
ik sta op
en ik voel
eenentwintig ogen
inclusief dat luie linkeroog
naar me kijken
en hun adem inhouden
hier hoor je alles beter zei ik toch
ik hoor bijna niets meer
niet

van die halfblinde aan de bar

wat zeg je William ik zie je

mijn borrel is leeg
de saloon is leeg
en ik trek me thuis terug
op de plek
waar ooit
mijn tentje naast het tentje
van de wenkbrauw stond
 ik sta op
 loop de trap op
 naar boven
 wankel
 en val om
thuis vult mijn hoofd zich weer
met alles wat ik niet had moeten zeggen
vult mijn buik zich weer
met alles wat ik heb moeten missen
en vult mijn keel zich
met wat ik heb verzwegen
 ik sta weer op
 loop mijn kamer in
 strompel
 ik loop langs de man met de sterke arm
 sidder
 langs de halfblinde aan de bar
 wankel
 schenk mezelf een glas champagne in
 en val weer om
mijn keel vult zich met zand
nog meer zand
 en loop mijn eigen zaak uit
 naar buiten
in mijn kamer
op mijn matras
mijn lippen
schilferen
mijn vingers

barsten
mijn hoofd
ontploft
 ik loop
 met een kaart brandend in mijn zak
 een koffer in mijn linkerhand
 en een glas champagne in mijn rechter
 door Main Street
 de berg op
 Bodie Bluff
het witte gordijn wappert zachtjes
een siddering
de symfonie van Bodie
of wat er nog van over is
klinkt lento
terwijl ik lento
in en uit adem
in en uit
mijn keel voller en voller
 in en uit
en ik bedenk
 in en uit
er valt niets meer te halen
het schip heeft gevaren
de ratten zijn vertrokken
het is leeg
en ik vraag me het nu ook af
 en terwijl ik alleen bovenop de top sta
 en van hoog over Bodie uitkijk
 meng ik mijn champagne
 met de voorzorgsmaatregelen uit de koffer
 een hoge dosis morfine
in
what am I here for
 en uit
 kop op

volgende keer beter
fine
goodness gracious
ik had niet zien aankomen
dat het einde der tijden
ook weer zo snel zou eindigen
wat jij William
William

27.

als ik weer afdaal
zonder William
de berg af en Bodie in
blijkt de stad besneeuwd
dat is snel gegaan
het gebeurt wel vaker
dat ik de tijd een beetje kwijtraak
maar deze overgang
of lag de sneeuw er al
van onder je voeten
tot hoog boven je kruin
zoals iedere winter
bovenop Bodie Bluff
één grote witte zachte wereld
met als enige geluid
het gekraak van meters
sneeuwvlokken
nee wacht
het gekraak van voetstappen
ongewenst bezoek
de idioot
heeft overwonnen
moet wel heel vastberaden zijn
beroven
en dan
in het midden van Main Street
een man
een magere man
alleen
met roestbruine ogen
we kijken elkaar aan
een tijdje
hij nieuwsgierig
ik stomverbaasd

had ik niet zien aankomen
een scheutige slagroomtoet
opeengepakte
in de sneeuw
die de metershoge witte barricade
deze plek te

wat kom je doen
er valt hier niets te halen
dat is niet waar zegt hij
moet ik hem niet iets aanbieden
het is ijskoud
Bodie is leeg zeg ik
dat is niet waar zegt hij weer
wat wil hij van me wat verwacht hij
waar kom je vandaan vraag ik
ik kom voor jou
ik kijk hem aan
ik knijp mijn ogen tot spleetjes
ken ik hem misschien
nee

ik heb al zeker twee jaar
onmogelijk dat ik hem
ik kom voor jou herhaalt hij
ik kom je halen
hij strekt zijn hand uit
ik kijk om me heen
de stad

als Bodie nog een stad te noemen is
of verzameling aan lege omhulsels
bedolven onder een wit dekbed
kijkt vriendelijk toe
ik dacht dat dit iets was
dat is het ook
maar dat betekent niet
dat is waar denk ik

en ik leg mijn hand in die van de man
wist je zeg ik dat er sprinkhanen zijn
die hun tijd alleen doorbrengen
maar soms opeens veranderen
van teruggetrokken wezens
in sociale groepsdieren
hij glimlacht

geen mens gezien
eerder heb ontmoet

om alleen te doen zeg ik

dat ik er niet bij kan zijn

nee dat wist ik niet
en hij brengt me
dat geduldig op me wacht

naar een roestbruin paard
in de metershoge

sneeuw

hij helpt me in het zadel
en kijkt me na
terwijl ik op het paard wegrijd
de stad uit
of wat daar nog van over is
this trail it leads the way
from night into the day
from meadows into sand
when I ride into this no man's land
this horse it takes me 'round
from the heavens to the ground
from beginnings 'till the end
when I ride into this no man's land

western woordenlijst

airin' the lungs – vloeken, schelden

ambush – hinderlaag

as sick as a horse – extreem ziek

blusteration – luidruchtig gedrag, vloeken en schelden

bonanza – situatie die welvaart veroorzaakt, een goudmijn, een financieel succes, een meevaller

bottled courage – whiskey

call-and-response – muziekvorm, naar Noord-Amerika gebracht door tot slaaf gemaakten

chuck-a-luck – dobbelspel

chucklehead – stomkop

claim – grondgebied geclaimd door eigenaar met alleenrecht op het delven van grondstoffen zoals goud

crimany – uitroep van verrassing of schrik

dead as a doornail – mordsdood

don't let your yearnings get ahead of your earnings – wees realistisch, verlang niet meer dan wat haalbaar is

downright funkified – heel bang

faro – oorspronkelijk Frans kaartspel, populair in de 19e eeuw in Noord-Amerika

for the love of God – uitdrukking van frustratie, vertwijfeling of woede

good heavens – uitroep van verrassing; 'lieve hemel'

goodness gracious – uitroep van verrassing, frustratie of enthousiasme

gullywasher – korte, hevige regenbui

high dice – dobbelspel

howdy – informele groet

I'll be damned – uitroep van schok of verrassing

kick up a row – een scène schoppen

lone rider – iemand die liever alleen is, een cowboy die alleen op zijn paard door het land trekt

partner – friend

pity pie – een imaginaire taart gegeten door iemand met zelfmedelijden

pop yer corn – vertel wat je op je lever hebt
ranch – uitgestrekt gebied, inclusief bijbehorende gebouwen, hoofdzakelijk gebruikt voor het fokken van grazend vee
rumor has it – het gerucht gaat dat...
scamper juice – whiskey
see the elephant – ervaringen opdoen, meestal hoge verwachtingen gevolgd door teleurstellingen
shitfaced – dronken
skedaddle – ga weg, vertrek
skittles – nonsens
son-of-a-gun stew – cowboy stoofpot, meestal met kalfsvlees
talk of the town – iets waar de mensen in een gemeenschap met enthousiasme over praten
the old man's friend – longontsteking
twisting the tiger's tail – het spelen van faro of poker
what in tarnation – uitroep van verbazing of verwarring; 'what the heck'
you've been through the mill – je hebt veel meegemaakt

notities

bodie

Bodie is een voormalige boomtown ten oosten van de Sierra Nevada in Mono County in Californië, VS. Bodie kent droge zomers, lange besneeuwde winters en windvlagen van ongeveer honderdzestig kilometer per uur. In 1859 werd er in dit landschap goud ontdekt door een man genaamd William of Wakeman of Waterman met een achternaam gespeld als Body of Bodey of Bodie. Deze 'founding father' van Bodie heeft de stad zelf nooit meegemaakt. Hij raakte in 1859 of 1860 vermist in een sneeuwstorm tijdens zijn reis naar Monoville, nog voor anderen naar dezelfde plek trokken. Zijn vermoedelijke overblijfselen zijn later gevonden en begraven, inclusief ceremonie. Na de ontdekking van goud in de bodem groeide de stad na een kleine aanloop uit tot een welvarende mijnwerkersgemeenschap. De stad had onder andere een Wells Fargo Bank, vier vrijwillige brandweerbedrijven, een fanfare, een spoorweg, een mijnwerkers- en monteursvakbond (zij kwamen samen in de Miners Union Hall), verschillende dagbladen, een postkantoor, een gevangenis, een begraafplaats en een mortuarium. Doordat Bodie in een afgelegen gebied lag, had het zijn eigen Red Light District aan de noordkant van de stad, genaamd Angels' Roost, bestaande uit de straten Virgin Alley en Maiden Lane. Er bevonden zich langs de anderhalve kilometer lange Main Street ongeveer vijftenzestig saloons.

Tot aan de Tweede Wereldoorlog woonden er mensen in Bodie, maar de bevolking was toen al flink uitgedund. Na de Tweede Wereldoorlog werd Bodie de goudkoorts-spookstad van het Wilde Westen. Op dit moment is Bodie officieel Bodie State Historic Park en te bezoeken voor geïnteresseerden.

rosa may

Rosa May is geboren als Rosa Elizabeth White in januari 1855. Haar ouders waren Ierse immigranten. In 1871 is ze van huis weggelopen en begon een carrière als prostituee. Van 1873 tot en met 1888 woonde en

werkte Rosa in verschillende steden waaronder Pennsylvania, Virginia City, New York City, Reno en Carson City. In 1888 verhuisde ze naar het gebied rondom Bodie. Het lijkt dat Rosa tot haar dood in Bodie is blijven wonen, maar zeker is dit niet. Het is bekend dat ze in 1902 een huis kocht in het Red Light District van Bodie voor 175 dollar. Rosa is voor het laatst opgenomen in Bodies volkstelling in 1910. Er gaan geruchten dat ze in een epidemie van 1911/1912 zieke mijnwerkers in huis nam om ze te verzorgen en zo hun leven te redden, maar uiteindelijk zelf aan de ziekte stierf. Andere verslagen spreken het bestaan van een epidemie tegen. Rosa heeft in Bodie wel een grafsteen gekregen – buiten de grenzen van de begraafplaats, omdat een prostituee niet behoorde tot de ‘proper people’. Uit brieven en dagboeken kan geconcludeerd worden dat ze een charmant en geliefd persoon was. Rosa stond bekend als ‘hooker with a heart of gold’.

madame moustache

(Eleanor Dumont / Simone Jules)

Eleanor Dumont is vermoedelijk geboren in New Orleans, Louisiana rond het jaar 1829. Tijdens de California Gold Rush is ze om onbekende reden naar het Westen getrokken. Andere bronnen claimen dat Eleanor Dumont is geboren in Frankrijk. Er is geen geboorteakte gevonden, dus volledige zekerheid is er niet. Over haar terugkeer of eerste aankomst in de Verenigde Staten gaan twee jaartallen de ronde. In het geval van een terugkeer zou ze rond 1849 teruggekeerd zijn naar San Francisco onder de naam Simone Jules. In het geval van haar eerste aankomst zou ze rond 1854 zijn aangekomen in San Francisco. Het is in ieder geval bekend dat ze in San Francisco haar carrière als professioneel gokker is begonnen. Ze specialiseerde zich in het spel eenentwintigen. Rond 1854 vertrok Eleanor naar Nevada City, Californië. Zij opende hier haar eigen gokhal, genaamd Vingt-et-un in Broad Street. Ze kreeg de bijnaam Madame Moustache. In Nevada City was het spel eenentwintigen nog onbekend, maar een vrouwelijke dealer trok snel mannen aan. Toen het goud opraakte in Nevada City in 1857 volgde

Eleanor het goud naar andere mijnwerkersdorpen, waaronder Bannack, Montana, Salmon en Silver City, Idaho, Corinne, Utah, Eureka en Virginia City. In 1878 kwam ze aan in Bodie. Madame Moustache had een goede reputatie opgebouwd. Ze werd beschreven als een eerlijke en elegante vrouw die altijd haar schulden betaalde en het vermogen bezat om onder stress te presteren. Als ze won trakteerde ze de verliezer op gratis champagne. Ondanks haar succes als professioneel gokker, verdiende Eleanor ook bij in de prostitutie, hoewel andere bronnen dit weer betwisten. Vermoedelijk leende ze op een avond geld van een vriend, dat ze vervolgens allemaal verloor in een potje eenentwintigen. Net buiten het dorp heeft ze vermoedelijk zelfmoord gepleegd. Haar lichaam is op 8 september 1879 gevonden met rode wijn en een dodelijke dosis morfine. Ze is begraven op de begraafplaats van Bodie, maar de precieze locatie is onbekend.

billy (william) o'hara

William O'Hara is geboren in Ohio in 1813 als vrij man, in een tijd dat slavernij nog bestond. William is in het begin van zijn carrière gaan werken voor C. Ralston. In 1851 zijn William en zijn vrouw samen met Ralston meegereisd naar San Francisco. Toen Ralston weer terugkeerde zijn William en zijn vrouw achtergebleven. In 1854 openden zij een restaurant, genaamd Jenny Lind, in het zuiden van Fulton in de Ferguson Saloon en zij beheerden een boerderij in Columbia, California. Toen er in 1854 een brand woedde, besloot William om dichtbij het gebied een tent op te zetten en de getroffen mensen van voedsel te voorzien. Ook werd hij vaak ingehuurd voor de catering bij speciale gelegenheden. In augustus 1859 organiseerden de O'Hara's een groot, drukbezocht feest ter ere van het 25-jarig jubileum van de afschaffing van de slavernij in West-Indië. Een dappere daad in een overwegend pro-slavernij staat, maar het feest werd goed ontvangen en de kranten schreven er positief over. William vertrok na de dood van zijn vrouw in 1862 naar Aurora, in de buurt van Bodie. In 1865 is hij om onbekende redenen naar Bodie verhuisd. In Bodie werd William ingehuurd om de Standard Mine te beheren. Hij nam zijn taak serieus, want toen in 1867

een deel van de mijn verlaten werd, bleef hij achter om de mijnen te blijven bewaken en beheren. Uiteindelijk verkocht hij de mijn aan Peter Eshington en Louis Lockberg voor een symbolisch bedrag. Deze mijn bleek een schot in de roos en de reden voor de enorme toestroom aan mensen die toen ontstond. William was een gerespecteerd en geliefd man was onder de bevolking en zijn bijnaam was Uncle Billy. Hij stond bekend als een eerlijke geldschieter voor mensen die hulp nodig hadden en moedigde mensen aan om te blijven en vol te houden. Bodie groeide mede door de inzet van William uit tot een bloeiende stad. Er wordt beweerd dat Bodie zonder William waarschijnlijk een verloren zaak was geweest. Dit leverde hem de bijnaam 'foster father of Bodie' op. Later is hij om onbekende redenen weer terug verhuisd naar Aurora, waar hij overleed in 1880.

martin gianettoni

Er is zeer weinig bekend over Martin Gianettoni. Hij is waarschijnlijk geboren in 1891 in Zwitserland en had de Amerikaanse identiteit. Voor zover bekend had hij geen partner. In de jaren veertig van de twintigste eeuw beheerde de familie Cain Bodie en een groot deel van het land eromheen. Om het land te beschermen en onderhouden werden drie opzichters ingehuurd, namelijk Bob Conway, Martin Gianettoni en Spence Gregory. Martin was de conciërge voor de Cain Company. Hij bewaakte op dat moment ongeveer honderdzeventig gebouwen. De drie opzichters waren de laatste bewoners van Bodie.

De voorstelling *BALLADE VAN BODIE* ging bij KASSETT in première op 7 augustus 2021 tijdens Karavaan Festival in Alkmaar.

Spel: Oukje den Hollander
Ella Kamerbeek
Sweder de Sitter
Uriah Havertong /
Romano Haynes

Regie Frank Siera
Muziek Rutger Martens
Oukje den Hollander
Emmy Storms
Lucas Kramer

Filosofie, dramaturgie	Gerko Tempelman
Lichtontwerp	Tim van 't Hof, Wout Panis
Scenografie	Lucas Kramer
Kostuumontwerp	Anouk van Schie
Geluidsontwerp	Rinse de Jong
Regie- en productieassistentie	Renske Lenderink
Technische productie	Floris Vermist, Michiel Schnelle
Productie	Selma Hanzon-Keijzer

www.mckassett.nl

Met dank aan Lowie van Oers

Frank Siera (Katwijk, 1989) is schrijver en regisseur. Hij studeerde in 2012 af aan de Regie-opleiding van de Toneelacademie Maastricht met het zelfgeschreven *SPRAAKWATER* (ook al vertaald in het Duits en in het Frans). Hij schreef voor o.a. de Veenfabriek, De Nationale Opera, Stichting Nieuwe Helden, ArtEZ, het Schrijversgevang, Operafront, De Kosmonaut, muziekensemble Ikarai en De Queeste. Zijn teksten zijn gepubliceerd in literaire tijdschriften Kluger Hans en Extra Extra en bij De Nieuwe Toneelbibliotheek. Naast de regie van zijn eigen teksten, regisseert hij ook (nieuw) repertoire en muziek-ensembles of schrijft voor andere regisseurs.

www.franksiera.nl

Toneelwerk

*BALLADE VAN BODIE** – 2021

CYNICI – 2020

*RITRATTO** – 2020

VROUWENSTEMMEN – 2019

ODE AAN DE TWIJFEL – 2019

*KRAAK** – 2018

*HOOFDROL** – 2017

DUBIO – 2016

*STRANDT** – 2016

WILDZANG – 2016

*ZELFZUCHT** – 2015

KLOPJACHT – 2015

SLOTSTUK – 2015

*ONGERIJMD** – 2015

*SKRIK** – 2014

*STEREO** – 2013

*SPRAAKWATER** – 2012